godt

Vi kan ~~ikke~~

Et Danmark efter Mette

Liberal LA Alliance

Vi kan godt!

Et stærkere og friere Danmark

Danmark er på vej i tomgang.

Midterregeringen har fejlet. Under Mette Frederiksens ledelse er bureaukratiet eksploderet og bebyrder nu danskerne, velfærden og virksomhederne mere end nogensinde.

Aldrig har så mange af danskernes skattekroner gået til aflønning af bureaukrater, som tilfældet er i dag.

Store opskrivninger af det økonomiske råderum har kun ført til magre skattelettelser, mens flere og flere penge bruges på at gøre velfærden dyrere uden at gøre den bedre. Historisk gode tider er blevet brugt på nøl og lappeløsninger.

Det er tid til en frisk start, der styrker Danmark strukturelt.

Danmark er nemlig bygget af ansvarlige og dannede borgere, der med næstekærlighed og foretagsomhed har skabt verdens måske bedste land. Det er ikke politikernes fortjeneste, det er danskernes. Nu skal de have endnu bedre muligheder for at skabe en strålende fremtid for Danmark.

Skatterne på arbejde, investeringer, forbrug, biler og meget andet skal ned. Bureaukratiet skal rulles tilbage. Og den nødvendige oprustning af forsvaret skal finansieres med en ansvarlig og langsigtet plan.

Enkelte områder af velfærden må gerne blive dyrere, hvis kvaliteten følger med – og danskernes samlede skatteregning falder. Det er det uhæmmede pengespild og ringeagten for skatteborgernes penge, der er problemet, som vi skal løse.

Det kan vi kun gøre med en regering, der er sit ansvar bevidst og fører en politik rodfæstet i stærke, borgerlige værdier om frihed, myndighed, håb og handlekraft.

Det kan vi kun gøre med et stærkt Liberal Alliance.

Men jeg er ikke i tvivl:

Vi kan godt!

En ansvarlig regering har fire bundne opgaver

Løsningen af disse fire bundne opgaver hænger sammen – og kun en borgerlig regering kan få det til at ske.

1 Dansk økonomi skal oprustes til fremtiden.

Dansk økonomi høster i dag frugterne af tidligere regeringers ansvarlige reformer og af gamle, hæderkronede virksomheders internationale succes. Men antallet af nye virksomheder og børsnoteringer stagnerer i Danmark – mens vores svenske naboer buldrer derudad. Politikerne har ansvaret for at ruste dansk økonomi på sigt og for at så de frø i dag, som vi alle skal leve af i fremtiden. Derfor er det nødvendigt at sikre et stærkt erhvervsliv med en blomstrende iværksætter- og investeringskultur.

2 Danskerne skal have mere luft i hverdags-økonomien.

Danskerne betaler verdens højeste skatter og afgifter. Vi har skabt et lommepengesamfund, hvor befolkningen beskattes så hårdt, at de ikke har råd til uforudsete udgifter og må tage til takke med checks fra politikerne. Vi mener tværtimod, at borgerne skal beholde flere af deres egne penge. Dels så de har bedre råd til at modstå uforudsete udfordringer, og dels så de får friheden til at vælge mere selv.

3 Et endeligt opgør med bureaukratiet.

Under Mette Frederiksens ledelse er der blevet ansat 19.000 flere bureaukrater i staten – til en årlig pris på over 14 mia. kr. Samtidig slår hendes regeringer rekord i forhastet lovgivning. Liberal Alliance vil med en bindende bureaukratilov sørge for, at der bliver rettet op på dette.

4 Velfærden skal styrkes dér, hvor det gælder.

Med verdens højeste skattetryk burde det være rimeligt at forvente verdens bedste velfærd. Det er desværre ikke altid tilfældet. Mens administrationen i den offentlige sektor er vokset massivt, er der andre områder, der har været underprioriteret. Det gælder bl.a. sundhedsområdet, hvor danske kræftpatienter ikke har samme adgang til de nyeste lægemidler som patienter i vores nabolande. Det gælder folkeskolen, hvor en faldende andel af underviserne har en læreruddannelse. Endelig er der et demografisk træk at tage højde for.

Hvorfor en økonomisk fireårsplan?

Hvor skal pengene komme fra?

Det er det spørgsmål, der burde stilles oftest i valgkampe, men det fortaber sig desværre tit. Går man til mange valgdebatter, vil man opleve, at politikerne er blevet fartblinde, når det kommer til at bruge penge.

Ret skal være ret: Der kommer da nogle gange svar. ”Der skal spares på bureaukratiet”, eller ”det kan dækkes af råderummet”. Men til den næste debat møder man så helt nye forslag, som skal finansieres af de selvsamme penge. Det hænger ikke sammen. Offentlig økonomi handler om prioriteter, og vælgerne får ikke et reelt valg, hvis man i valgkampen lader som om, alt kan lade sig gøre på samme tid.

I Liberal Alliance har vi en stolt tradition for at lægge vores økonomiske politik åbent og ærligt frem før et valg. Det har vi gjort hver eneste gang siden partiets første valgkamp i 2011. Vores kandidater kan altså ikke rende rundt og påstå, at vi vil gøre vuggestuerne gratis, eller at vi vil sende store checks til danskerne, hvis ikke vi har en reel finansiering på plads. Alt det, vi har tilvalgt i denne plan, medfører også fravalg. Det mener vi, er den ærlige måde at gøre tingene på. Også selvom det betyder, at vi ikke kan love lige så meget.

Denne plan adskiller sig fra partiets tidligere udspil. Tidligere gik vi til valg på planer, som strakte sig langt ud i fremtiden. Denne gang har vi valgt at lave en plan, der skal gennemføres på fire år. Vi har sat os det mål, at vi med fireårsplanen skal nå halvvejs i mål med vores langsigtede ambitioner. Det er vi lykkedes med i denne plan.

Ville det ikke være bedre, hvis vi havde lavet en meget langsigtet plan, som fandt plads til det hele? Måske. Men vi mener, der er gode grunde til at prøve at gøre det på en ny måde. Planen handler om at sætte en ”god mellemtid”, så vi faktisk kan komme helt i mål med vores visioner. De økonomiske rammer er i de senere år blevet langt mere usikre. Vi har skullet finde penge til nærmest at fordoble det danske forsvar, og råderummet er blevet opskrevet med over 120 mia. kr. under SVM-regeringen. Med så stor økonomisk turbulens kan det virke lidt omsonst at have en plan, som måske strækker sig frem til 2040. Derudover mener vi, at en fireårsplan skaber en bedre forventningsafstemning med vælgerne om, hvad der faktisk kan lade sig gøre i en folketingsperiode.

En frisk start for Danmark handler ikke bare om den førte politik, men også om ærlighed i politik. Vi er partiet, der åbent og ærligt lægger sine planer frem for danskerne. På den måde kan danskerne træffe et oplyst valg.

Nøgletal

Vi opruster dansk økonomi

- Vi øger dansk BNP med 67 mia. kr. årligt
- Vi øger arbejdsudbuddet med 36.000 flere sæt hænder

67 mia. kr.
i øget BNP

Luft i hverdagsbudgettet

- De første 5.000 kr. hver måned skal være skattefri
- Med vores plan vil en arbejderfamilie få 20.300 kr. mere til rådighed om året
- Vi afskaffer bl.a. arveafgiften, elafgiften, mellemskatten og top-topskatten
- Vi sænker bl.a. selskabsskatten og kapitalskatterne

55,5 mia. kr.
skattelettelser

Opgør med bureaukratiet

- Vi tilbageruller Mettes 19.000 nye bureaukrater i staten
- Det frigiver alene over 14 mia. kr. årligt
- Vi sparer bureaukrati i både stat, regioner og kommuner

23 mia. kr.
mindre bureaukrati

Velfærd, hvor det gælder

- Vi investerer i forsvar, bedre adgang til medicin og øget faglighed i folkeskolen
- Vi sikrer, at velfærden følger med det demografiske træk

5,9 mia. kr.
målrettet kernevelfærd

1 Dansk økonomi skal oprustes til fremtiden

Danmarks økonomi mangler proteiner, og vi har planen, der skal tilføre dem. Et øget arbejdsudbud er ikke et mål i sig selv, men en vigtig positiv effekt af ansvarlige reformer bygget på sunde incitamenter, som belønner ansvar og foretagsomhed. Vores plan vil anspore flere mennesker til at gøre mere gavn for både sig selv og samfundet. Planen vil samlet set løfte arbejdsudbuddet med ca. 36.000 personer og øge BNP med 67 mia. kr.

	Arbejds-udbud	BNP (mia. kr.)
Lavere topskat - *fjern mellemskatten*	6.900	11
Løft loftet over beskæftigelsesfradraget med 15.400 kr.	3.690	4
Første 5.000 kr. skattefri	1.675	
Afskaf top-topskat	110	0,6
Lavere aktie- og kapitalbeskatning (max 34 %)	1.650	2,3
Sænk selskabsskatten til 18 %	4.400	55
Omlæg SU på kandidaten til lån	2.200	
Lavere registreringsafgift	2.800	3,7
Permanent sænkning af elafgift	-50	-0,1
Genindfør store bededag	-8.500	-9,4
Nye initiativer i iværksætterudspil - *aktiesparekonto m.m.*	70	
Dagpengereform	20.000	
Forlænge den nuværende indfasning af obligatorisk pensionsordning for overførselsmodtagere	1.400	
I alt	**36.345**	**67,1**

2 Liberal Alliances plan vil give danskerne flere penge mellem hænderne

Med planen vil vi samlet set give skattelettelser for 55 mia. kr. Det indebærer både lavere skat på indkomst og lavere afgifter, så danskerne får flere af deres egne penge til sig selv.

Planen bruger flest penge på at sænke skatten i bunden. Vi mener nemlig, at man skal kunne forsørge sig selv, før man skal forsørge staten. Derfor gør vi bl.a. de første 5.000 kr., du tjener hver måned, skattefri.

Så meget mere får en arbejderfamilie
Med Liberal Alliances økonomiske plan, får en gennemsnitlig arbejderfamilie 11.800 kr. mere til rådighed efter skat om året, alene ved personskattelettelser. Lægger man dertil øgede lønninger gennem selskabsskattelettelser, vil familien have 20.300 kr. mere til rådighed efter skat om året. Endelig vil familien spare penge på en række afgifter, herunder elafgiften som anslås at spare en gennemsnitlig familie for over 4.000 kr. om året.

Skattelettelser i fireårsplan (efter tilbageløb og adfærd)	mia. kr.
Personskat	32,5
Erhvervsskatter	13,8
Afgifter (netto)	9,2
I alt	**55,5**

3 Et Danmark efter Mette Frederiksens bureaukratisering

Mette Frederiksen bærer ansvaret for en eksplosion af bureaukrati på tværs af den offentlige sektor. Særligt i staten har udviklingen været voldsom, idet hun på få år har øget antallet af administrativt ansatte med mere end 19.000 – svarende til en stigning på hele 27%.

Det er ikke kun et problem, fordi det efterlader færre penge til kernevelfærden. Det er også et problem i sig selv, fordi de mange administratorer skaber tunge bureaukratiske byrder i både erhvervslivet og velfærden.

En analyse fra Rockwool Fonden viser, at jo flere akademikere der er ansat i en kommune, desto dårligere velfærd får borgerne for pengene [1].

Og den voldsomme stigning i administrationen er sket samtidig med, at virksomhederne er blevet pålagt store, nye byrder.

Administrative besparelser	mia. kr.
Stat	14,6
Kommune	7,4
Regioner	1
I alt	**23**

Antal bureaukrater i staten er eksploderet under Mette Frederiksen

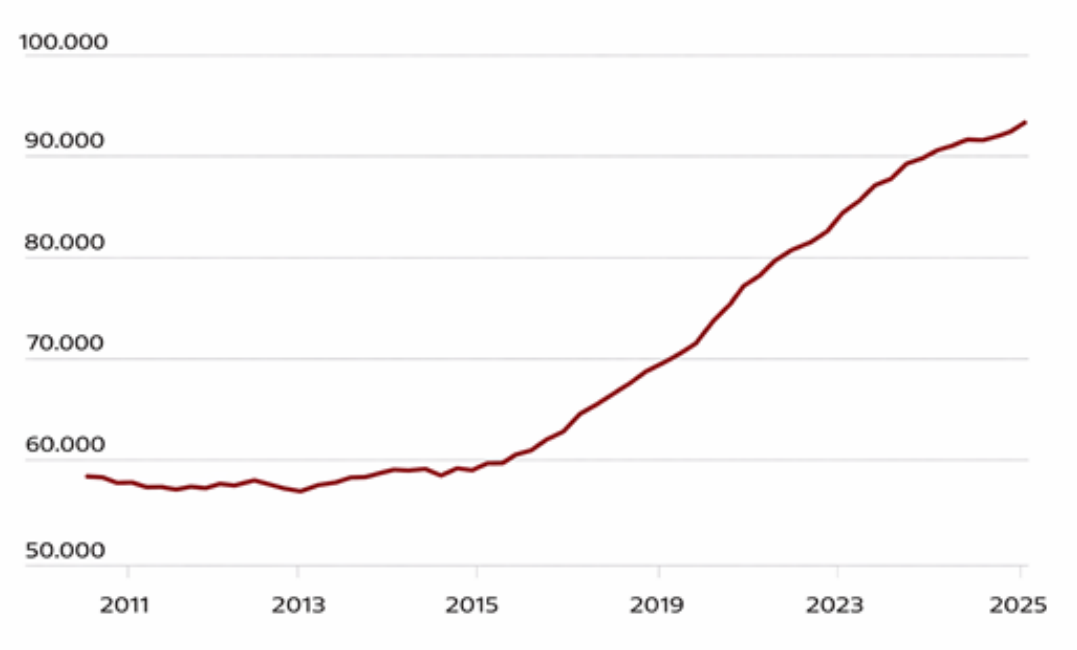

[1] Rockwool Fonden, Omfattende analyse dokumenterer stor forskel på kommunernes produktivitet og service til borgerne, 2024

4 Bedre kvalitet i velfærden

Siden år 2000 har udviklingen i det offentlige forbrug ligget markant over det demografiske træk. Alligevel er to ud af tre danskere meget bekymrede for kvaliteten af fremtidens velfærd. 58 % er utrygge ved, om de får den nødvendige pleje, når de bliver gamle. [2]
Der er altså noget grundlæggende galt med vores system, og venstrefløjens eneste svar er til stadighed at bruge flere penge.

Under SVM-regeringen er det offentlige forbrug steget med mere end 50 mia. kr., uden at man kan se nogen effekt på, om danskerne er trygge ved den nære velfærd. Der skal tænkes nyt og laves reformer, der styrker det frie valg og skaber konkurrence. Der skal være konsekvenser ved at levere dårlig velfærd. Vi skal stoppe med at vurdere velfærdens kvalitet på udgifternes størrelse – og i stedet vurdere den på borgernes tilfredshed.

De offentlige udgifter har i årtier vokset hurtigere end demografien

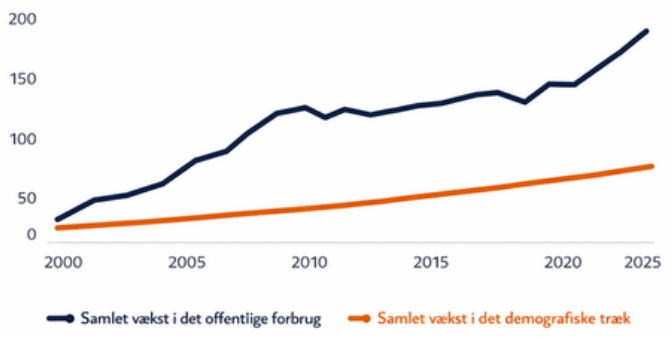

Offentlig forbrugsvækst i LA's plan ekskl. forsvar	2030 mia. kr.
Demografisk træk	11
Nye velfærdstiltag	5,9
Afbureaukratisering i stat, kommuner og regioner	-23
Netto	-6,1
Gns. offentlig forbrugsvækst 2027-2030	-0,2 %
Gns. vækst i offentligt forbrug ekskl. administration	0,6 %

Det offentlige forbrug må godt vokse, hvis kvaliteten følger med

Ting må godt koste, hvis bare kvaliteten følger med. Derfor har vi bl.a. præsenteret forslag om at give danskerne bedre rettigheder til dyr kræftbehandling svarende til rettighederne i vores nabolande. Men vi vil også rydde op efter Mette Frederiksens overforbrug af bureaukrati. Samlet set betyder det et fald i det offentlige forbrug – og i danskernes skattebyrde. Bureaukratiregningen efter Mette Frederiksen er simpelthen så stor, at man både kan tilføre flere penge til udvalgte områder og samtidig spare overordnet på det offentlige forbrug, hvis bare man er villig til at gøre op med det alt for høje antal administrativt ansatte, især i staten.

[2] Tryghedsfondens tryghedsmåling 2025

Et samlet overblik (1/2)	2030 (mia. kr.)	
	Udgifter	*Indtægter*
En frisk start	**40,3**	**35,3**
Lavere topskat - *fjern mellemskatten*	5,6	
Løft loftet over beskæftigelsesfradraget med 15.400 kr.	2,9	
Første 5.000 kr. skattefri	20,4	
Afskaf top-topskat	0,6	
Lavere aktie- og kapitalbeskatning (max 34 %)	3,9	
Sænk selskabsskatten til 18 %	6,9	
Afbureaukratisering i stat, kommuner og regioner		23
Sænk ulandsbistand til 0,5 %		6,6
Omlæg SU på kandidaten til lån		1,7
Reduceret erhvervsstøtte		4
Børneopsparingsudspil	**0,035**	
Velfærdsudgifter	**16,9**	
Skoleudspil	2,5	
Sundhed (patientrettighedsudspil)	2	
Ret til dyr medicin	1	
Hæv koblingsprocenten til 80	0,4	
Demografisk træk	11	
Familiepolitik	**3,5**	
Sambeskatning	3	
Øvrige initiativer	0,5	

Et samlet overblik (2/2)	2030 (mia. kr.)	
	Udgifter	*Indtægter*
Forsvar på 3,5 % af BNP	**38,6**	
Nye tiltag	**21,2**	**6**
Fuld afskaffelse af arveafgift	3,7	
Lavere registreringsafgift	5	
Permanent sænkning af elafgift	6,5	
Genindfør store bededag	3	
Afskaf kilometerbaseret afgift for lastbiler	2	
Nye initiativer i iværksætterudspil	1	
Bevar enhedsmoms		6
Finansiering af forsvar mv.		**51,7**
DR-reform		2,2
Dagpengereform		8,6
Oprydningsgeneral		2
Ikke-lovbundne integrationsindsatser		0,3
Forsvarsfinansiering i 2035-plan		38,6
Disponeringsrum i 2030		**47**
Reserver	**19,5**	
Herunder til nye initiativer	4,5	
Herunder til korrektioner som følge af opdatering af talmateriale	5	
Herunder til uforudsete udgifter	10	
I alt	**140,0**	**140,0**

De konkrete forslag

En frisk start
En frisk start er vores bud på, hvordan vi kan nå halvvejs i mål med vores ambitioner på personskatteområdet på bare fire år. De første 5.000 kr. skal gøres skattefrie, beskæftigelsesfradraget skal hæves, topskatten skal halveres, top-topskatten skal afskaffes, selskabsskatten skal sænkes til 18 %, og kapital- og aktieskatten skal sænkes til maksimalt 34 %.

Det skal finansieres af vores ambition om at rulle Mette Frederiksens stigninger i administrationen tilbage, men også af lavere ulandsbistand, mindre erhvervsstøtte og en lånebaseret SU på kandidatuddannelserne. Vi har fundetyderligere finansiering og kan derfor beholde en række fradrag. Dette bunder i et ønske om, at alle i arbejde skal have markante skattelettelser med vores politik. Det ligger desuden i tråd med vores udmeldinger om, at store råderumsopskrivninger skal tilbage til danskerne i form af skattelettelser.

Børneopsparingsudspil
Med udspillet ønsker vi at forbedre rammerne for børneopsparinger. Vi ønsker at skabe konkurrence om at udbyde børneopsparinger, så det ikke kun er banker og pensionsselskaber, der kan tilbyde dem. Vi ønsker også at skabe større fleksibilitet ved f.eks. at lade bedsteforældre se og indbetale til børneopsparingen, lade opsparingen fortsætte, indtil barnet fylder 17 år, og reducere bindingsperioden til mindst 4 år. Endelig vil vi fordoble loftet fra 72.000 kr. i dag til 144.000 kr. – det svarer til 8.000 kr. om året, frem til barnet er 18 år. Udspillet koster 35 mio. kr.

De konkrete forslag

Udgifter til velfærd
Vi har her afsat penge til vores skoleudspil, som skal give flere penge til uddannede lærere for bl.a. at sikre mere specialundervisning og mere niveaudeling af undervisningen. Det er der afsat 2,5 mia. kr. til.

Med vores patientrettighedsudspil vil vi garantere en række rettigheder til patienterne. Det gælder uafhængig patientrådgivning, frit valg i sundhedsvæsenet fra dag ét, en kobling af udrednings- og behandlingsgarantien, samt at fertilitetsbehandling omfattes af behandlingsgarantien. Dette vil vi afsætte 2 mia. kr. til.

I vores udspil om dyr medicin vil vi give danskerne ret til dyr medicin på bl.a. kræftområdet, svarende til de rettigheder, som patienter har i vores nabolande. Det vil vi afsætte 1 mia. kr. til. Endelig har vi afsat 0,4 mia. kr. til at løfte koblingsprocenten til 80 %. Det betyder, at sender man sit barn på en fri- eller privatskole, så får man 80 % af den støtte med sig, som man ville få i et offentligt skoletilbud.

I planen har vi afsat penge til at dække det demografiske træk. Det koster 11 mia. kr. i 2030. I alt løftes det offentlige forbrug med 16,9 mia. kr. i 2030 på grund af forslagene.

Familiepolitisk udspil 'Frihed til nærvær'
I vores familiepolitiske udspil vil vi dels give bedre mulighed for hjemmepasning som alternativ til daginstitutioner, give bedsteforældre eller andre nærtstående familiemedlemmer mulighed for at varetage hjemmepasningen, indføre mulighed for modulpasning og sikre fuld sambeskatning af ægtefæller.

Sambeskatningen skal sikre, at to familier, der tjener lige meget, også betaler det samme i skat. Det kan bemærkes, at der er afsat færre penge til forslaget, end et folketingssvar angiver. Årsagen er, at fordelen ved sambeskatning reduceres, når man fjerner mellemskatten og top-topskatten. Det reducerer finansieringsbehovet væsentligt.

De konkrete forslag

Forsvar på 3,5 % af BNP i 2030
Det koster 38,6 mia. kr. at løfte forsvarsudgifterne til det niveau, som NATO kræver af os. Det skal der selvfølgelig være plads til. Regeringen ved ikke, hvordan udgifterne på forsvarsområdet vil fordele sig mellem investeringer i materiel og mere mandskab, hvilket vil kunne ses i det offentlige forbrug. Derfor skaber de nye forsvarsudgifter usikkerhed om, hvor meget det offentlige forbrug vil øges totalt set.

Fuld afskaffelse af arveafgift
Der afsættes 3,7 mia. kr. til at afskaffe arveafgiften helt. Efter regeringens reformer af generationsskiftebeskatningen, hvor der både gives en lavere sats og en kunstigt lav vurdering af værdien af unoterede aktier, er der kun et lille provenu tilbage ved skat på generationsskifter. Den resterende del handler mest om privatpersoners arveafgift. Vi mener principielt, at begravelser ikke skal være festdage for skattefar.

Lavere registreringsafgift
På grund af den lave beskatning af elbiler og det lave salg af benzin- og dieselbiler er provenuet fra registreringsafgiften svundet ind til meget få milliarder i disse år. Men sådan fortsætter det ikke, når elbiler for alvor indfases i registreringsafgiften. Vi ønsker ikke at vende tilbage til en tilstand, hvor man betaler for mindst to biler, når man køber én. Derfor vil vi afsætte 5 mia. kr. frem mod 2030 til at sænke registreringsafgiften på både elbiler og benzin- og dieselbiler. Vi har ikke lagt os fast på en endelig model, fordi vi ønsker, at det gøres på en måde, så det ikke trækker tæppet væk under elektrificeringen af bilparken eller underminerer værdien af allerede købte biler. Det kræver en model, som tager højde for de rette balancer i bilbeskatningen

De konkrete forslag

Permanent sænkning af elafgift
Elafgiften skal permanent holdes på EU's minimumssats i stedet for regeringens stop-and-go-politik. Vi mener, at det væsentligste virkemiddel i den grønne omstilling er en elektrificering af Danmark. Skattesystemet bør ikke skubbe i modsat retning.

Det er i forvejen aftalt i energiaftalen i 2018, at elafgiften gradvist skulle sænkes til 62,9 øre/kwh i 2030. Det gør afskaffelsen lidt billigere end det, som er tilfældet i 2026 og 2027.

Genindfør store bededag
Når vi ønsker at genindføre helligdagen, så skyldes det, at det skete på en dybt urimelig måde. Ingen af SVM-partierne havde fortalt vælgerne om deres politik på det her område. Og det nuværende forløb, hvor både S, V og M nægter at have stået fadder til forslaget, er dybt utroværdigt. På trods af at ingen vil stå på mål for idéen, gik man alligevel politisk ind og greb ind i overenskomster og private aftaler. Det er et overgreb på den danske model. Og det vidner om en politisk kultur uden stopklodser. For os handler en genindførelse om, at der bliver sat et værdigt punktum for det her forløb.

Afskaf kilometerbaseret afgift
Der skal ske en grøn omstilling af vejtransporten. Den kilometerbaserede afgift er en teoretisk god løsning, hvis man ellers er ligeglad med, hvad den påfører staten og erhvervet af bureaukrati. Det er vi ikke i Liberal Alliance. Den kilometerbaserede afgift er et misfoster, som bør afskaffes.

Nyt iværksætterudspil: '100 nye danske virksomheder om dagen'
Vores bud på, hvordan vi skal få stiftet langt flere virksomheder herhjemme, indeholder en række nye initiativer ud over dem, som allerede er finansieret i planen 'En frisk start'. Det drejer sig om en aktiesparekonto med en grænse på 500.000 kr., en afskaffelse af resterne af 'skatten fra helvede', bedre forhold for medarbejderaktier og en momsgrænse på 80.000 kr. Der afsættes 1 mia. kr. til disse initiativer.

De konkrete forslag

Finansiering af forsvar mv.
Vi fremlagde for et år siden vores bud på, hvordan man skulle finansiere oprustningen af Forsvaret. Det er fortsat vores politik, at reformer skal være med til at løfte den store regning fra forsvaret.

Det drejer sig om en reform af DR, som beskrevet i vores DR-udspil: 'Borgerne skal kunne fravælge DR'. Det drejer sig om den dagpengereform, som vi har foreslået, hvor vi bl.a. vil sænke dagpengeperioden til 1 år. Det drejer sig om vores forslag om, at en oprydningsgeneral efter norsk forbillede skal rydde op i puljer og regler. Det drejer sig om forslaget om at spare på kommunale integrationsindsatser, som ikke er lovbundne. De reformer skaffer i alt 13,1 mia. kr. til forsvarsoprustning. Det nedbringer behovet for at trække på råderummet til 25,5 mia. kr.

Regeringen har afsat penge fra råderummet til at dække oprustningen af Forsvaret og en pulje til at sænke fødevaremomsen, hvilket i alt skaber finansiering for 44,6 mia. kr. Men da vi kun skal bruge 25,5 mia. kr. for at ramme de 3,5 %, og ikke vil sænke fødevaremomsen, kan vi bruge de resterende 19,1 mia. kr. på øvrige tiltag i planen.

Disponeringsrum
Disponeringsrummet i regeringens 2035-plan er opgjort efter det demografiske træk. Vi har valgt at opgøre det før det demografiske træk. Formålet med det er rent teknisk, da vi også ønsker at sætte penge af til at dække det demografiske træk. Vi synes opstillingsmæssigt, at det giver bedst mening, at man kan se vores samlede forslag til velfærdsudgifter herunder det demografiske træk. Det demografiske træk udgør 11 mia. kr. i 2030.

Reserver
Vi har afsat reserver i planen til tre forskellige formål. For det første mener vi, at der er plads til nye initiativer i planen. For det andet har vi sat en rent teknisk reserve af på 5 mia. kr. Denne skal dække over, at vi på en række politikforslag ikke har opdateret talmaterialet. Når forslagene opdateres, vil det medføre en netto merudgift, som vi mener kan indeholdes inden for denne reserve. Endelig mener vi, at det er klogt at holde noget krudt tørt. Nye problemer skal med sikkerhed nok opstå frem mod 2030.

De konkrete forslag

Pension - uden for fireårsplanen
Vores pensionsforslag er beskrevet uden for den øvrige fireårsplan. Men helt simpelt ønsker vi at afskaffe efterløn og Arne-pension for at finansiere pensionsudspillet: 'Tryg Fremtid'. Når vi ønsker at holde pensionsforslagene uden for fireårsplanen skyldes det, at vi ikke tror, at det kan gennemføres inden 2030, hvis man skal give folk, som planlægger deres pension, et rimeligt varsel. Det er dog fortsat vores politik at afskaffe de to ordninger, hvorfor vi synes, det er mest rimeligt, at det også indgår i et overblik over LA's økonomiske politik. Og så ønsker vi, at de penge, der måtte findes på at afskaffe de to ordninger, bliver på pensions-området.

'Tryg fremtid' indeholder forslaget om FriPension, så danskere selv kan vælge egen pensionsalder med en opsparing i hånden. Der er endvidere forslag om, at pensionsopsparingen skal kunne bruges mere fleksibelt i forhold til barsel og første boligkøb. Vi vil desuden give bedre muligheder for at spare op ved at hæve loftet over ratepensionen.

Pension (uden for fireårsplan)	**mia. kr.**	
	Udgifter	*Indtægter*
Fripension	2,1	
Øvrige tiltag i pensionsudspil	1	
Pulje til andre forbedringer på pensionsområdet	1,1	
Afskaf efterløn og Arne-pension		4,2
I alt	**4,2**	**4,2**

Liberal LA Alliance